

ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РИНКУ ПШЕНИЦІ УКРАЇНИ

Вівденко М.А., гр. МЕ-19

Науковий керівник – ст. викл. **Печенка О.І.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Пшениця є однією з головних зернових культур в світі. Зростання численності населення, а також широке використання пшениці як сировини, наприклад, для виробництва біоетанолу, зумовили позитивну динаміку об'єму споживання.

Україна – велика аграрна держава з потужним природним потенціалом, що визначає значну агропромислову складову її економіки. Частка земельних ресурсів у складі продуктивних сил держави становить понад 40 відсотків. Визначальною конкурентною перевагою українських виробників пшениці є наявність чорнозему.

Україна посідає 10 місце в світі за виробництвом пшениці із показником 1685000 МТ (метричних тон) і 6 місце за обсягом експорту. Основними споживачами української пшениці є країни Європи (на них припадає 35-40% експорту цієї культури), Африка (17-23%) та далекого сходу (15-20%).

Визначення експортної квоти пшениці на рівні 3 тис тонн із врахуванням уже експортного обсягу даного продукту рівного 2,2 млн тонн, утворює обсяг потенційного, експорту. Таким чином, залишок пшениці за таких умов становитиме 12,1 млн тонн, з якої 50-75% – продовольча пшениця. Зернові баланси останніх років показують, що продовольче споживання усіх зернових не перевищує 6 млн тонн. Тому потреба населення у продовольчому зерні буде забезпечена. Завданням уряду в цій ситуації є зняття залишків продукції з ринку через механізм інтервенційних закупівель з метою запобігання обвалу цін на внутрішньому ринку.

В цілому, аналіз експортного сегменту зернового ринку України підтвердив наявність у нього значного потенціалу. Водночас, існують передумови для скорочення обсягів експорту пшениці, що є результатом, в першу чергу, зменшення валового збору даного продукту. В таких умовах введення експортних квот є цілком логічним заходом, який, проте, має ряд недоліків, основний з яких полягає у низьких обсягах квот та неоперативності дій уряду.

Таким чином, основними бар'єрами на шляху подальшої реалізації конкурентних переваг на ринку пшениці є нестабільність сировинного забезпечення і відсутність чіткої і прозорої зовнішньоекономічної державної політики.